

המוצא תפילין פרק עשירי עירובין

צ.ח.

עין משפט
נר מצוה

מא א מיי פטוי מהל
 שבת הלכה כה סמו
 לאון סה טוש"ע א"ח סי'
 שנ סקני"א א:
 יו ב מיי פיי"א מהל שבת
 הלכה ד:
 יח ג מיי פיי"א מהלכות
 ס"מ הלכה ה סמו
 עשין כה טוש"ע י"ד סי'
 רכב סקני"א א:
 יח ד מיי פיי"א מהל
 תפילין הלכה ז
 טוש"ע י"ד סי' רעו ונכ"ז
 אלפס הלכות ס"מ דף
 קטז א:

מני מתני' ללא גזר: ר"ש
 היה דאמר. לא גזרו שבות
 ככתבי הקדש דאי ר' יהודה
 הא אמר אם מסולק מן הארץ
 מלא החוטב ללא נח הוא
 דגוללו אללו דליכא למגור
 מידי דלא דמי לנפילה כלל
 אבל הונח כל דהו אסור
 דגוריינן אגודו צידו אטו
 היכא דנפל כוליה:

הנהגות הבי"ח
 (א) גמי' כחשוקיה
 הנדרסת: (ב) שם
 דאדחבי ופי: (ג) רש"י
 ד"ה מה לי וכו' רשות
 היחוד הא לא קשיתי לה
 אלא משום דלוגדו:
 (ד) ד"ה וכו' ממלא וכו'
 גזירה עשרה ואין זו:
 (ה) תוס' ד"ה והאמר וכו'
 הדין דעומד וכו' ומעני
 מלאן ללאן דרך גופו ולהכי
 לא מייחזי אלא מדרבא
 א"ע"ג דידע לבריימא
 דבן עזאי ואיירי לקמן
 כגון שמשלים ארבע על
 ידי זריקה הס"ד:

רבני הנגאל (המשך)
 נסקין, דאדחבי והכי
 מוכרז דשבת היא ולא
 אייתי לאתוות מרשות
 הדינים לרשות היחוד,
 ואע"פ שהוא דרך
 כרמלית אלא על ידי
 גלגליה אביעית אמאי
 באיסקופה שאינו ארץ
 וסחם כתבי קודש עיוני
 מעניינה ועל ידי
 גלגליה הוא העין, לפיכך
 לא היישין דילמא מעייל
 להו בידים. ונחוש
 דילמא מעיין בהו ברשות
 הרבים השלים מלפניו,
 ומעיל להו בידיה לרשות
 היחוד. ודחוקין כיון שלא
 (א) נתבאר לעיקר כדי
 להניח אלא כדי לעיקר,
 א"ע"פ שנמלק והכניסו לא
 מחיוב. אי נמי כבן עזאי
 דאמר מהלך כעומד
 דמי. ואפילו (ב) עמד
 (ג) [בכרמלית (והניח)
 (והביא) מרשות הרבים
 לכרמלית, ומכרמלית עקר
 והניח ברשות היחוד, דכי
 האי גזירה לא מיחייב.
 ואקשינן וניחוש דילמא
 נדרסת, ומשום דלא
 נדרסי כתבי הקדש
 שוין רבנן. ונחוש דבדי
 רבה. ואוקמה (כאביי
 באיסקופה כרמלית,
 ורשות הרבים עומדת
 לפניה. תוך ד' אמות
 ברשות הרבים, דאי נפיל
 ומיינו לה לא אתי ליה
 חיוב חטאת לא גזרו רבנן
 לגוללו אצלו (ככרמלית)
 [בכרמלית]. חוץ לד' אמות
 ברשות הרבים להכי
 מייחי' ליה נמצא מעביד
 ד' אמות ברשות הרבים
 וחיוב חטאת. גזרו רבנן
 לגוללו אצלו (ככרמלית)
 [בכרמלית]. ואקשינן תוך
 ד' אמות [ב]רשות
 הרבים נמי ניגזרו ודילמא
 מעיל ליה (ו) [ומיחייב
 הרבים לרשות היחוד, וכי
 היה דרך כרמלית ליה
 מחיוב. והא אומר רבא
 המעביד חפץ מתחלה ד'
 לסוף ד' והעבירו דרך
 עליו חייב. והלא
 המעביד דרך עליו כאלו
 מעביד למעלה מעשרה
 (ב) [ארשות הרבים הוא
 שהוא חשוב (ב) המקום
 פטור, ואפילו הכי חייב
 זריק באיסקופה ארץ

רבני הנגאל
 ומתני' ר' שמעון היא
 דאמר אין דבר משום
 שבות כגון זה וגוללו,
 עומד בפני כתבי הקדש.
 ורישא וסיפא ר' שמעון,
 ומציעתא ר' יהודה.
 ורבה אוקמה באיסקופה
 נדרסת, ומשום דלא
 נדרסי כתבי הקדש
 שוין רבנן. ונחוש דבדי
 רבה. ואוקמה (כאביי
 באיסקופה כרמלית,
 ורשות הרבים עומדת
 לפניה. תוך ד' אמות
 ברשות הרבים, דאי נפיל
 ומיינו לה לא אתי ליה
 חיוב חטאת לא גזרו רבנן
 לגוללו אצלו (ככרמלית)
 [בכרמלית]. חוץ לד' אמות
 ברשות הרבים להכי
 מייחי' ליה נמצא מעביד
 ד' אמות ברשות הרבים
 וחיוב חטאת. גזרו רבנן
 לגוללו אצלו (ככרמלית)
 [בכרמלית]. ואקשינן תוך
 ד' אמות [ב]רשות
 הרבים נמי ניגזרו ודילמא
 מעיל ליה (ו) [ומיחייב
 הרבים לרשות היחוד, וכי
 היה דרך כרמלית ליה
 מחיוב. והא אומר רבא
 המעביד חפץ מתחלה ד'
 לסוף ד' והעבירו דרך
 עליו חייב. והלא
 המעביד דרך עליו כאלו
 מעביד למעלה מעשרה
 (ב) [ארשות הרבים הוא
 שהוא חשוב (ב) המקום
 פטור, ואפילו הכי חייב
 זריק באיסקופה ארץ

ואי אמרת באיסקופה הנדרסת מה לי תוך ארבע אמות מה
 לי חוץ לארבע אמות. משום דקאי עליה דרבה מקמי לרבה
 והוא הדין דהאי פירכא נמי הוא לכרז יהודה דאוקיי רישא כר"ש:
 אלא אמר אביי הכא באיסקופת כרמלית עסקינן. והוא
 לא מפליג אצוי צין כרמלית לרה"ר
 לקמן (טז). גבי לא יעמוד אדם כרה"י
 ושטה כרה"ר ואיצטעא להו כרמלית
 מאי ואמר אצוי היא היא ואין לומר
 דדוקא ככתבי הקדש שרי הכא משום
 ציון אצל בשאר מיני אסור דלקמן
 (דף קג). משמע דליכא שבות כלל
 באיסקופה כרמלית גבי דחומטין
 יצלט דקאמר ולאוי מי אוקימנא
 באיסקופה כרמלית ורה"ר לפניה
 וכיון דלאגודו צידו אפילו שבות נמי
 ליכא משמע דאי הוה שבות לא הוה
 שריין גבי כתיבי הקדש משום שבות
 דמקדש כמדינה לא התירו ואור"י
 דגבי שמה שיך למיגור טפי שמה
 יצא אללו וכן מחט התחובה לו
 צננדו דאשריין ללאת זה מצעדו יוס
 שמה ילא משחשיבה דמיימי לה
 אהאיא דלקמן צפ"ק דשבת (דף כ: א):

מני ר"ש היא דאמר כל דבר שהוא משום
 שבות אינו עומד בפני כתבי הקודש אימא
 סיפא רבי יהודה אומר אפילו אין מסולק מן
 הארץ אלא מלא החוטב גוללו אצלו רבי
 שמעון אומר אפילו בארץ עצמה גוללו
 אצלו רישא וסיפא רבי שמעון מציעתא רבי
 יהודה אמר רב יהודה אין רישא וסיפא ר"ש
 מציעתא רבי יהודה רבה אמר הכא
 באיסקופה הנדרסת עסקינן ומשום כיוון
 כתבי הקדש שרו רבנן איתבייה אביי תוך
 ד' אמות גוללו אצלו חוץ לד' הופכו על
 הכתב ואי אמרת באיסקופה (ב) נדרסת עסקינן
 מה לי תוך ד' אמות מה לי חוץ לארבע
 אמות אלא אמר אביי הכא * באיסקופה
 כרמלית עסקינן ורשות הרבים עוברת לפני
 תוך ד' אמות דאי נפיל ומייחי' ליה לא אתי
 לדי חיוב חטאת שרו ליה רבנן חוץ לארבע
 אמות דאי מייחי' ליה אתי לדי חיוב חטאת
 לא שרו ליה רבנן אי הכי תוך ד' אמות
 נמי נגזרו דילמא מעייל מורה"ר לרה"י וכי
 תימא כיון דמפסקת כרמלית לית לן בה
 (א) והאמר רבא ^ב המעביד חפץ מתחלה ארבע
 לסוף ארבע והעבירו דרך עליו חייב הכא
 במאי עסקינן באיסקופה ארוכה (א) אדהכי והכי
 מידכר ואיבעית אימא לעולם באיסקופה
 שאינה ארוכה וסתם כתבי הקדש עיוני מעיין
 בהו ומנח להו וליחוש דילמא מעיין בהו
 כרה"ר ועייל להו בהדיא לרה"י הא מני * בן
 עזאי היא דאמר מהלך כעומד דמי ודילמא
 זריק להו מזורק ^א דאמר רבי יוחנן מודה בן
 עזאי בזורק אמר רב ^ב אחא בר אהבה זאת
 אומרת * ^ג אין מזורקין כתבי הקודש: היה
 קורא בראש הגג וכו': ומו שרי והתניא
 (ד) כותבי ספרים תפילין ומזוזות לא התירו להן
 להפך יריעה על פניה אלא פורם עליה את
 הבגד התם אפשר הכא לא אפשר ואי לא
 אפיך איכא ביזון כתבי הקודש טפי: הופכו
 על הכתב ^א והא לא נח [אמר רבא] בכותל
 משופע [אמר ליה אביי] במאי אוקימתא
 למתניתין בכותל משופע אימא סיפא
 רבי יהודה אומר אפילו אינו מסולק מן
 הארץ אלא מלא החוטב גוללו אצלו
 והא נח ליה חסורי מיחסרא והכי קתני
 במה דברים אמורים בכותל משופע אבל
 בכותל

מסיק וצננדו שלא יעול מצעל הצית ויתן לעני ומעני ויתן לצעל
 הצית ואם נטל ונתן שלשטן פטורין וקאמר ליהו תיבתא דרבה
 דאמר רבה המעביד חפץ כו' ומאי קושיא ה"ל למימר דרבה קבר
 כרבנן דבן עזאי לכן נראה לר"י לפרש דרך עליו כפי ר"ח שפירש
 צפ"ק דשבת (ט) דרך עליו היינו מימינו לשמאלו דהוה סלקא דעתך
 דמעביד מלך ימינו לשמאלו דרך גופו דהוה חשוכה כמנוחת אפ"ה
 חייב דחשוכה כמהלכת דהא מהלכת היא והשתא אמי שפיר דהיא
 (א) עומד אדם על האיסקופה דהכא ולדקמן איירי שעומד במקום
 אחד ואינו זו ממקומו ומעביד מלאן לכאן דרך גופו ואיירי * (לקמן)
 כגון שמשלים ארבע על ידי זריקה ולהכי לא מייחזי אלא מדרבא
 כיון שמשלים ארבע פ' כן דאפי' יש לו מאותו טעם דאסור
 לגוללו אללו אסור לפרוס שום בגד: והיא כ"א נח. הוה מצי לאוקמה כר"ע דלית ליה * קלוטה כמי שהונחה דמיא אלא נחא ליה לאוקמה אפי'
 כרבנן ואע"ג דאם הויא ידו מליאה פירות לחוץ אמר בריש מסכת שבת (דף ג: א) דאסור להחזירה לא דמי להכא דהתם גזרינן גופו כרה"י ודו
 כרה"י אטו גופו וידו כרה"ר דלא איכא איסורא דאורייתא אי הדר מעייל לה דהכי נח אצל הכא אפי' הוה כוליה ספר התם אכתי לא נח:
 ניימא

מני מתני' ללא גזר: ר"ש היה דאמר. לא גזרו שבות ככתבי
 הקדש דאי ר' יהודה הא אמר אם מסולק מן הארץ מלא החוטב
 ללא נח הוא דגוללו אללו דליכא למגור מידי דלא דמי לנפילה כלל
 אבל הונח כל דהו אסור דגוריינן אגודו צידו אטו היכא דנפל
 כוליה: הנדרסת. לעולם באיסקופה
 רה"י היא אצל נדרסת דרגל הרבים
 עוברת דרך לה וצמקוס דדריסת
 רגלי בני אדם עומדין איכא ציון
 כתיבי הקדש ולהכי שרויה לגוללו אללו
 דלא דמיא לקורא בגג דהתם ליכא
 ציון כולי האי משום הכי היכא דנח
 גזר רבי יהודה אצל זהא מודה
 דכיון דלאגודו צידו ושבות צעלמא
 הוא לא גזרינן: סוף ארבע אמות.
 לקורא על האיסקופה קאי ולא ידענא
 היכא הוא. תוך ארבע אמות שלא
 נתגלגל הספר עד ארבע אמות
 בקרקע: מה לי חוץ לארבע. הא
 כולה שבות היא דלאגודו צידו ומה לי
 מעביר ד' אמות כרשות הרבים מה
 לי מכניס מרשות הרבים לאיסקופה
 רשות היחוד (א) דהא קשרית לה משום
 דלאגודו צידו יש כאן משום ציון וכי
 היכי דשרית להכניס מרשות הרבים
 לאיסקופה הכי נמי אית לן למישרי
 להעביר ד' אמות כרה"ר: איסקופה
 כרמלית. רחצה ארבעה ואין גוצהה
 עשרה וחוצה לה רשות הרבים ולפנים
 הימנה רשות היחוד: ומייסי ליה.
 מורה"ר לאיסקופה אין כאן חיוב
 חטאת ואפילו אין אגודו צידו דהא
 מרשות הרבים לכרמלית מעייל הכא
 דלאגודו צידו שרי ליה לכתמלה:
 חייב חטאת. שמעביר ארבע אמות
 כרה"ר הכא דלאגודו צידו לא שרו
 ליה לכתמלה: נמי גזרו. לרבי
 יהודה דגזר שבות אף ככתבי הקדש
 נגזר דילמא נפל כוליה מידו ואזיל
 ושקיל ליה כרשות הרבים ומיימי ליה
 כרגליו בתוך הצית דרך האיסקופה
 וקא מעייל מרשות הרבים לרשות
 היחוד: וכי סימא וכו' דרך עליו.
 למעלה מראשו שעקרו מרשות הרבים
 והוליכו דרך למעלה מראשו והניחו
 לסוף ארבע חייב וכו' דאורייתא
 מקום פטור דגבזה (א) ואין זו מקום
 רוחצ ארבעה אלמא כיון דלא נח
 במקום פטור לא מהני הכא נמי לא
 מהני כיון דלא נח באיסקופה אע"ג
 דדריס עלה לאו הנחת גופו הוא
 אלא א"כ עמד לפוש: באיסקופה
 ארוכה. שיש לה משך גדול כרחבה
 מרשות הרבים עד תוך הצית דאי
 נמי נפיל כוליה מידו לא אתי לידי
 חיוב חטאת דאדחבי נזכר ועומד
 לפוש על האיסקופה והדר מעייל

יהעבירו דרך עליו.
 שהנפיקו למעלה מעשרה,
 דלא שלטניה אור רה"ר
 והוה מקום פטור, חייב.
 והדל אפניה וע"פ.
 דדרך מקום פטור אל
 (שבט טז.) והא לא נח.
 ואמאי אסור לגוללו אללו
 (שבט טז.) בכותל
 משופע. בולט ממעלה
 ומלך ממעלה, דמי ליה (טז.)
 אמו שיפוע (טז.)

והעבירו דרך עליו.
 שהנפיקו למעלה מעשרה,
 דלא שלטניה אור רה"ר
 והוה מקום פטור, חייב.
 והדל אפניה וע"פ.
 דדרך מקום פטור אל
 (שבט טז.) והא לא נח.
 ואמאי אסור לגוללו אללו
 (שבט טז.) בכותל
 משופע. בולט ממעלה
 ומלך ממעלה, דמי ליה (טז.)
 אמו שיפוע (טז.)

מוסף רש"י
 והעבירו דרך עליו.
 שהנפיקו למעלה מעשרה,
 דלא שלטניה אור רה"ר
 והוה מקום פטור, חייב.
 והדל אפניה וע"פ.
 דדרך מקום פטור אל
 (שבט טז.) והא לא נח.
 ואמאי אסור לגוללו אללו
 (שבט טז.) בכותל
 משופע. בולט ממעלה
 ומלך ממעלה, דמי ליה (טז.)
 אמו שיפוע (טז.)

ומתני' ר' שמעון היא
 דאמר אין דבר משום
 שבות כגון זה וגוללו,
 עומד בפני כתבי הקדש.
 ורישא וסיפא ר' שמעון,
 ומציעתא ר' יהודה.
 ורבה אוקמה באיסקופה
 נדרסת, ומשום דלא
 נדרסי כתבי הקדש
 שוין רבנן. ונחוש דבדי
 רבה. ואוקמה (כאביי
 באיסקופה כרמלית,
 ורשות הרבים עומדת
 לפניה. תוך ד' אמות
 ברשות הרבים, דאי נפיל
 ומיינו לה לא אתי ליה
 חיוב חטאת לא גזרו רבנן
 לגוללו אצלו (ככרמלית)
 [בכרמלית]. חוץ לד' אמות
 ברשות הרבים להכי
 מייחי' ליה נמצא מעביד
 ד' אמות ברשות הרבים
 וחיוב חטאת. גזרו רבנן
 לגוללו אצלו (ככרמלית)
 [בכרמלית]. ואקשינן תוך
 ד' אמות [ב]רשות
 הרבים נמי ניגזרו ודילמא
 מעיל ליה (ו) [ומיחייב
 הרבים לרשות היחוד, וכי
 היה דרך כרמלית ליה
 מחיוב. והא אומר רבא
 המעביד חפץ מתחלה ד'
 לסוף ד' והעבירו דרך
 עליו חייב. והלא
 המעביד דרך עליו כאלו
 מעביד למעלה מעשרה
 (ב) [ארשות הרבים הוא
 שהוא חשוב (ב) המקום
 פטור, ואפילו הכי חייב
 זריק באיסקופה ארץ

למעלה מעשרה מעשרה
 (ב) [ארשות הרבים הוא
 שהוא חשוב (ב) המקום
 פטור, ואפילו הכי חייב
 זריק באיסקופה ארץ

זריק באיסקופה ארץ

זריק באיסקופה ארץ